

Cost and Return of Financial Analysis on Indigo Dyed Fabric Weaving of Community Enterprise at Sakon Nakhon Province

Atitarn Thongchua¹, Kanitha Thongchua² and Jaturong Chitiyaphol³

¹Faculty of Management Science, Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

²Faculty of Social Sciences and Humanities, Northeastern University, Thailand

³Faculty of Engineering, Northeastern University, Thailand

E-mail: atitarn@snru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3086-9359>

Email: jaturongc@neu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3221-2043>

Corresponding Author's Email: kanitha.tho@neu.ac.th ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-9896-286X>

Received 23/07/2024

Revised 09/08/2024

Accepted 09/09/2024

Abstract

Background and Aims: A financial cost-benefit analysis is important because it allows organizations to compare the potential financial returns of a project to its costs, resulting in more informed decision-making and resource allocation. It also determines whether the benefits of an investment outweigh the costs, which helps guide strategic planning and maximize profitability. Thus, this research aimed to study the cost of weaving indigo-dyed fabrics. Study the rewards of weaving indigo-dyed fabrics. An analysis of costs and returns from weaving indigo-dyed fabrics of community enterprises in Sakon Nakhon Province.

Methodology: The research method was conducted using in-depth interviews. Indigo-dyed Weaving Community Enterprise Group in Sakon Nakhon Province A total of 44 groups, with key informants being the group chairman or the vice president of the community enterprise group. For data analysis, results are shown with frequency distribution, percentage, cost, return, and financial ratio.

Results: Investment in tools and equipment totaled 100,685 baht. The total cost of weaving indigo-dyed fabrics was 150.74 baht per meter, which consisted of: The cost of raw materials was 64 baht, the labor cost was 68 baht, the variable production cost was 0.93 baht, the production cost was fixed at 4.48 baht, and the selling and administrative expenses were 13.33 baht. Average indigo dyed fabric per month found that the average monthly sales of indigo-dyed woven fabrics were 27,500 baht per month, with a total cost of 22,122.375 baht per month, with a profit of

5,377.625 baht per month, Net Profit Margin was 19.56%. The Return on Investment (ROI) was equal to 5.34% Net Present Value (NPV) equals 1,255, 290.48 baht. The Internal Rate of Return (IRR) is 46.96%.

Conclusion: The business operation of the indigo weaving community enterprise in Sakon Nakhon Province of the entrepreneurs has a higher internal rate of return than the interest rate of the Government Savings Bank's loan type, community enterprise loan, indicating that the investment yields more profit.

Keywords: Cost; Return; Indigo-dyed Fabric Weaving; Community Enterprise

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร

อริษฐาน ทองเชื้อ¹, ขนิษฐา ทองเชื้อ² และ จตุรงค์ จิตติยพล³

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

³คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ทางการเงินมีความสำคัญ เนื่องจากช่วยให้องค์กรสามารถเปรียบเทียบผลตอบแทนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นของโครงการกับต้นทุนได้ ส่งผลให้ตัดสินใจและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยกำหนดว่าผลประโยชน์ของการลงทุนนั้นมีน้ำหนักมากกว่าต้นทุนหรือไม่ ซึ่งจะช่วยกำหนดแนวทางการวางแผนเชิงกลยุทธ์และเพิ่มผลกำไรสูงสุด การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนครจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการต้นทุนที่ดี ดังนั้นการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนจากการทอผ้าย้อมคราม ศึกษาผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมคราม และวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: การดำเนินการวิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร จำนวนทั้งสิ้น 44 กลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประธานกลุ่มหรือรองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะแสดงผลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย: ผลการศึกษาพบว่าวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร มีการนำเงินลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นเงิน 100,685 บาท ต้นทุนรวมในการทอผ้าย้อมคราม เป็นเงิน 150.74 บาทต่อเมตร ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ เป็นเงิน 64 บาท ค่าจ้างแรงงาน เป็นเงิน 68 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตผ้าแปรรูป 0.93 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตครั้งที่ 4.48 บาท และค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร 13.33 บาท ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ยอดขายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 27,500 บาทต่อเดือน โดยมีต้นทุนรวม เท่ากับ 22,122.375 บาทต่อเดือน มีกำไร เท่ากับ 5,377.625 บาทต่อเดือน อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) คิดเป็นร้อยละ 19.56 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI) เท่ากับร้อยละ 5.34 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) เท่ากับ 1,255,290.48 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) เท่ากับร้อยละ 46.96

สรุปผล: ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนครของผู้ประกอบการมีค่าอัตราผลตอบแทนภายในมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสิน ประเภทเงินกู้สินเชื่อองค์กรชุมชน แสดงถึงการลงทุนให้ผลกำไรมากกว่า

คำสำคัญ: ต้นทุน; ผลตอบแทน; ผ้าทอคราม; วิสาหกิจชุมชน

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564) เป็นช่วงของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การแข่งขันของธุรกิจต่างๆ มีความเข้มข้นมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงย่อมจะส่งผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดในด้านปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในหลายๆ ด้าน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานในทุกด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ รวมถึงการพัฒนาในด้านรูปแบบสินค้าและบริการใหม่ๆ รวมถึงการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการเริ่มตั้งแต่ท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ซึ่งได้กล่าวถึงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566- 2570 ได้มีการกำหนดกลยุทธ์สำหรับใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มและรวมถึงกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร ทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ โดยได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทสถาบันเกษตรกร ได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน การสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฟาร์ม กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว และกระบวนการนำผลผลิตถึงมือลูกค้า เป็นการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตของเกษตรกร นอกจากนี้ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากสามารถทำได้โดยการพัฒนาภาคการเกษตรให้เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ การเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กับวิสาหกิจชุมชน หรือการสร้างเครือข่ายระหว่างกิจการและคู่ค้าของกิจการในการผลิตและส่งมอบผลิตภัณฑ์ กระบวนการนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิตสินค้าและบริการ การขนส่ง ไปจนถึงการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้ถึงมือลูกค้า การดำเนินการเช่นนี้จะสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ กระจายผลการพัฒนาไปยังประชาชน และยังสามารถพัฒนาให้กลายเป็นฐานเศรษฐกิจหลักในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มการลงทุนและการจ้างงานในระยะยาว การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลมุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาในระดับรากหญ้า วิสาหกิจชุมชนเริ่มต้นจากการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อผลิตสินค้า ให้บริการ หรือทำกิจกรรมต่างๆ โดยการรวมกลุ่มนี้มาจากความผูกพันและวิถีชีวิตที่ร่วมกันของคนในชุมชน การรวมกลุ่มนี้มุ่งเน้นการสร้างรายได้และการพึ่งพาตนเองของสมาชิกครอบครัว และชุมชน กิจกรรมดังกล่าวช่วยแก้ปัญหาความยากจนและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน ซึ่งส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ วิสาหกิจชุมชนยังส่งเสริมการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาผลิตสินค้าและบริการ รวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การดำเนินงานเช่นนี้ทำให้ชุมชนมีการช่วยเหลือกันและพึ่งพาตนเองได้ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มุ่งส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างรายได้ พัฒนา

ความสามารถในการบริหารจัดการ และเสริมความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการแข่งขันทางการค้าใน อนาคต รวมถึงพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เติบโตเป็นผู้ประกอบการระดับสูงขึ้นไป (ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และ อุทิศ สังขรัตน์, 2556) และเนื่องด้วยวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมให้ในระดับชุมชนเกิดความยั่งยืน โดยเห็นได้จาก พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ที่ได้มีการออกประกาศเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุง โครงสร้างการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ฉัตรชนก จรัสวิญญู และปาณิสรา จรัสวิญญู, 2563)

ในปี พ.ศ.2561 สินค้าในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อปมียอดขาย 1.9 แสนล้านบาท ซึ่ง เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2560 ถึงร้อยละ 24.21 โดยสินค้าที่ได้รับความนิยม 3 อันดับแรก ยังคงเป็นสินค้าในหมวด ของเครื่องแต่งกาย อาหาร และของใช้และของแต่งบ้าน (ผู้จัดการออนไลน์, 2562) ในจำนวนสินค้าโอท็อป กว่า 20,000 ราย มีจำนวนถึงร้อยละ 40 ที่ไม่สามารถไปสู่มาตรฐานสากลได้ หรือหากเปรียบเทียบยอดขายสินค้า โอท็อปกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ในปี พ.ศ. 2561 สินค้าโอท็อปมี ส่วนแบ่งทางการตลาดเพียงร้อยละ 1.2 ซึ่งถือว่ายังน้อยมาก สินค้าโอท็อปยังมีจุดอ่อนหลายด้าน โดยเฉพาะด้าน การตลาด เช่น สินค้าขาดความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สินค้าส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน บรรจุภัณฑ์ไม่มีการ ออกแบบให้สวยงามและทันสมัย อีกทั้งการตั้งราคาสินค้าไม่สอดคล้องกับต้นทุน ทำให้ผู้ประกอบการประสบปัญหา ทางการเงินและขาดทุน นอกจากนี้ ช่องทางการจำหน่ายที่จำกัด ทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถเข้าถึงสินค้าได้อย่าง ทั่วถึง และไม่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทำให้ผู้บริโภคไม่รู้จักแบรนด์และสินค้า ดังนั้น หาก ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถทำให้สินค้าโอท็อปเข้าถึงผู้บริโภคได้มากขึ้น ก็จะสามารถเพิ่ม รายได้ให้กับประเทศไทยได้อีกมาก (บุญยิ่ง คงอาชาภัทร, 2562) โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนวิสาหกิจ ชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจดทะเบียนมากที่สุด มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 80,834 คน (กรมส่งเสริม การเกษตร, 2560)

จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 18 อำเภอ 125 ตำบล เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนา สังคม และ วัฒนธรรม สินค้าที่ขึ้นชื่อในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ไคยุน ข้าวฮาง ผ้าย้อมคราม เป็นต้น สำหรับผ้าย้อมครามนั้น เป็นภูมิปัญญาที่ถูกถ่ายทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ไม่ทราบแน่ชัดว่ามีการเริ่มใช้ผ้าย้อมครามมาตั้งแต่สมัยใด จังหวัด สกลนครเป็นจังหวัดแรกในประเทศไทยที่มีการฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าย้อมครามและได้มีการพัฒนา มาอย่างต่อเนื่อง (โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าสกลนคร, 2555) ผ้าย้อมครามจัดเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าย้อม สีธรรมชาติที่ได้รับความนิยมทั้งจากชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง ในปีพ.ศ.2556 ประเทศไทยมีการ ส่งออกธุรกิจสินค้าแฟชั่นและเครื่องหนังประมาณ 9,223 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ขณะที่ในปีพ.ศ. 2557 คาดว่าการ ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว จะมีมูลค่าประมาณ 9,800 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 5

ปัจจุบันผ้าไทยกลายเป็นผ้าที่ตลาดต่างชาติต้องการมาก ดังนั้น การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้นำภูมิปัญญา รวมถึงการนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาประยุกต์เข้ากับการผลิตสินค้าและบริการ ก็จะสามารถสร้างโอกาสต่อยอดมูลค่าให้กับชุมชนได้เพิ่มขึ้น (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติมีข้อดีหลายประการ เนื่องจากการลดการใช้สารเคมีที่อาจก่อให้เกิดโรคต่างๆ เช่น โรคมะเร็งทางเดินหายใจ โรคมะเร็ง และโรคผิวหนังจากการสะสมของสารเคมี การใช้สีธรรมชาติในการย้อมผ้าจึงเป็นทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ เพราะสีธรรมชาติเป็นสปีรูล์ ไม่มีพิษต่อร่างกาย ไม่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง และผ้าที่ได้ยังมีความโดดเด่นเฉพาะตัว อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติมีความยุ่งยาก ต้องอาศัยทักษะ ความอดทน ความชำนาญ และประสบการณ์ในการย้อมให้ได้สีที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันทุกครั้ง ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักในต่างประเทศ โดยกลุ่มบริษัท คิง เพาเวอร์ ได้เปิดตัวของที่ระลึกประจำสโมสรเลสเตอร์ซิตี ภายใต้ชื่อ INDIGO ซึ่งทำจากผ้าย้อมคราม ผลิตภัณฑ์นี้พัฒนาร่วมกับชุมชน เพื่อต่อยอดสินค้าให้ตอบโจทย์ตลาดต่างประเทศ ซึ่งเป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยไปสู่ระดับสากล (สยามสปอร์ต, 2561)

การพัฒนาอาชีพการทอผ้าย้อมครามเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งควรค่าแก่การยกย่องและอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป อย่างไรก็ตาม หากขาดการบริหารจัดการต้นทุนที่ดี ชุมชนอาจประสบกับต้นทุนการทอผ้าที่สูงขึ้น ซึ่งเกิดจากการตั้งราคาที่ไม่สอดคล้องกับต้นทุนของสินค้า ทำให้ผู้ประกอบการประสบปัญหาทางการเงิน เช่น การประกอบกิจการแล้วประสบกับผลขาดทุนซึ่งอาจเกิดจากต้นทุนที่สูงกว่ารายได้ การขาดสภาพคล่องทางการเงิน และส่งผลให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาในระยะยาว ผลการศึกษาจะทำให้ชุมชนทราบข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนที่แท้จริง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการลดต้นทุนจากการทอผ้าย้อมคราม ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และผู้นำกลุ่มสามารถนำไปใช้วางแผนในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดราคาขาย เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมถึงปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามให้เป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาด้านทุนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์ (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนว่า ต้นทุนมีความหมายสำหรับฝ่ายบริหารเป็นอย่างยิ่งในการตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิตหรือการซื้อสินค้า การกำหนดราคาขาย การยกเลิกผลิตภัณฑ์ การเลือกกรรมวิธีการผลิต และประเภทสินค้า ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนสินค้า จะต้องแสดงอย่างละเอียด จึงจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์ (2562) ได้ให้ความหมายของต้นทุน (Cost) คือ มูลค่าที่เราต้องเสียไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นเงินที่จ่ายไปเพื่อซื้อวัตถุดิบ ค่าแรงงาน หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือการให้บริการ ต้นทุนเหล่านี้สามารถวัดได้เป็นตัวเงินและอาจนำไปสู่การลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ต้นทุนที่เกิดขึ้นอาจจะให้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือในอนาคตก็ได้ เมื่อต้นทุนใดที่เกิดขึ้นแล้วและกิจการได้ใช้ประโยชน์ไปทั้งสิ้นแล้ว ต้นทุนนั้นก็จะถือเป็น “ค่าใช้จ่าย” (Expenses) ดังนั้น ค่าใช้จ่ายจึงหมายถึง ส่วนหนึ่งของต้นทุนที่เราได้ใช้ประโยชน์ไปแล้วในช่วงเวลาหนึ่งๆ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ค่าจ้างพนักงานที่จ่ายไปในเดือนนี้ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และจะส่งผลต่อผลประกอบการของธุรกิจแต่จะให้ประโยชน์แก่กิจการในอนาคตเรียกว่า “สินทรัพย์ (Assets)” ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีมูลค่าและเป็นของกิจการ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อสร้างรายได้ในอนาคต เช่น ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร สินค้าคงคลัง ต้นทุนที่จ่ายไปเพื่อซื้อสินทรัพย์เหล่านี้จะไม่ถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในทันที แต่จะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ และค่อยๆ คำนวณค่าเสื่อมราคาไปเรื่อยๆ การจำแนกต้นทุนตามปัจจัยการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials) คือ วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต และสามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณ และต้นทุนเท่าใด รวมทั้งจัดเป็นวัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor) คือ ค่าแรงงานต่าง ๆ ที่จ่ายให้แก่คนงานหรือลูกจ้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้าสำเร็จรูปโดยตรง รวมทั้งเป็นค่าแรงงานที่มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิตสินค้าหน่วยหนึ่งๆ และจัดเป็นค่าแรงงานส่วนสำคัญในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป และค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing Costs) คือ ค่าใช้จ่ายการผลิต หมายถึง แหล่งรวบรวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าซึ่งนอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางอ้อมอื่นๆ

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

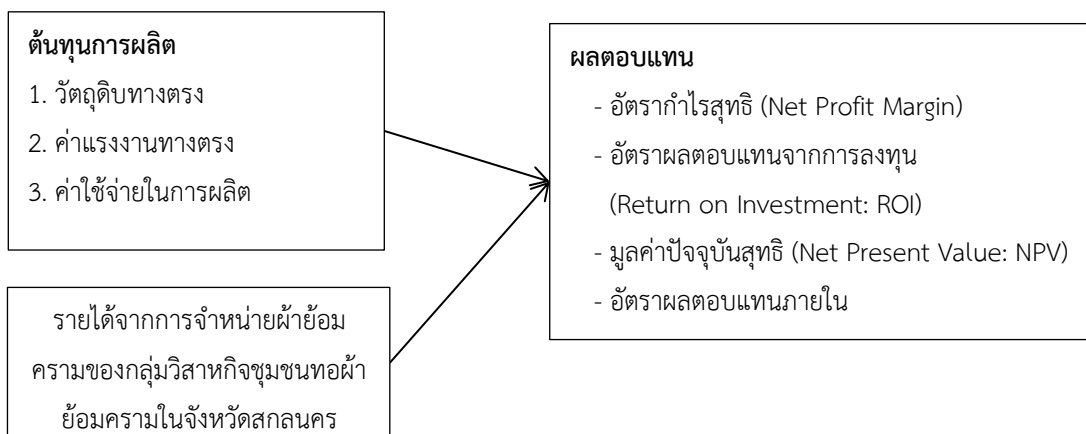
เพชร ชุมทรัพย์ (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนว่า คือ ผู้ลงทุนมักคาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ หลักทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอาจเป็นผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมทั้งหมด ผลตอบแทนจากการลงทุนในระยะยาว ผลตอบแทนจากการถือหุ้นสามัญ หรือแม้แต่ผลตอบแทนเฉพาะจากโครงการลงทุนใดโครงการหนึ่ง โดยรูปแบบการวัดผลตอบแทนเหล่านี้มีความแตกต่างกัน และการนำผลตอบแทนไปใช้ประโยชน์ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของแต่ละบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แก้วมณี อุทัยมัย และคณะ (2560) ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดง ตำบลนาโพธิ์อำเภอนาโพธิ์จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดง ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านตำบลนาโพธิ์ทั้งหมดเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 50-60 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการทอผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดง 10-15 ปีขึ้นไป และแหล่งเงินทุนที่นำมาประกอบการส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินทุนจากการกู้และเงินทุนของตนเอง ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านตำบลนาโพธิ์มีปริมาณการทอผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดงตลอดทั้งปีจำนวน 616 หูก ต้นทุนการผลิตต่อหูกเท่ากับ 109,101 บาท ต้นทุนการผลิตต่อปีเท่ากับ 6,204,306 บาท โดยเฉลี่ยทั้ง 11 กลุ่ม มีผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดงที่ผลิตได้จำนวน 56 หูก ต้นทุนการผลิตต่อหูกเท่ากับ 9,918.27 บาท ต้นทุนการผลิตต่อปี เท่ากับ 564,027.82 บาท และศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านตำบลนาโพธิ์มีรายได้จากการขายต่อปีเท่ากับ 12,320,000 บาท มีรายได้จากการขายต่อหูก เท่ากับ 220,000 บาท โดยเฉลี่ยทั้ง 11 กลุ่ม มีรายได้จากการขายทั้งปีเท่ากับ 1,120,000 บาท มีรายได้จากการขายต่อหูก เท่ากับ 20,000 บาท และมีต้นทุนรวมเท่ากับ 6,330,586 บาท จำแนกเป็นต้นทุนขาย เท่ากับ 6,204,306 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเท่ากับ 126,280 บาท ซึ่งส่งผลให้กลุ่มศูนย์หัตถกรรม พื้นบ้านตำบลนาโพธิ์มีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 6,115,694 บาท คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้น 49.64% และมีกำไรสุทธิจาก การดำเนินงานเท่ากับ 5,989,414 บาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิ 48.62%

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร มีกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร ซึ่งมีจำนวน 52 วิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 44 แห่ง และใช้เลือกสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง หากจากประชากรในแต่ละอำเภอเทียบเป็นสัดส่วนกับประชากรของทั้งจังหวัดซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนจำนวน 52 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจำนวน 44 แห่ง โดยทำการเทียบสัดส่วนประชากรทั้งหมด ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประธานกลุ่มหรือรองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลักและวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านต้นทุนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร จากกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 44 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนที่ใช้ในการทอผ้าย้อมคราม และผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหลายแหล่ง เพื่อนำมาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร ได้ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. สรุปประเด็นสำคัญด้วยการถอดเทปการสนทนาแบบคำต่อคำ (Verbatim) และอ่านบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักทุกรายอย่างละเอียด

2. เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามแล้วจัดกลุ่มคำตอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นการลดทอนข้อมูลให้เหลือเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการลงทุน นำมาหาค่าความเป็นไปได้โดยหาผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจ ประกอบด้วย อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment: ROI) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return: IRR)

ผลการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิสำเนาเดิม ตำแหน่งและบทบาทหน้าที่ในวิสาหกิจชุมชน จำนวนสมาชิก ระยะเวลาในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน และแหล่งเงินทุนที่นำมาประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษา และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสกลนคร ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ มีตำแหน่งประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 20 – 25 คน วิสาหกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ประกอบกิจการอยู่ระหว่าง 5 – 7 ปี และส่วนใหญ่ใช้เงินทุนส่วนตัวในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยด้านต้นทุนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย ข้อมูลเงินลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร หรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เงินลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนครโดยเฉลี่ย รวมทั้งสิ้น 100,685 บาท ต้นทุนวัตถุดิบเท่ากับ 64 บาทต่อเมตร ประกอบด้วย ด้ายสีกวาง และเนื้อคราม โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือนวิสาหกิจชุมชนจะทอผ้าได้ประมาณ 150 เมตร ค่าจ้างแรงงานโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 10,200 บาท และมีต้นทุนค่าแรงงานโดยเฉลี่ยต่อ

เมตร เท่ากับ 68 บาท ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปรโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 190 บาท จะมีค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปรต่อเมตร เท่ากับ 1.27 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่ คือ ค่าเสื่อมราคา โดยมีค่าเสื่อมราคาทั้งปี เท่ากับ 8,068.50 บาท และเมื่อคิดเป็นเดือน จะได้เดือนละ 672.375 บาท ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 1,500 บาท โดยเป็นค่าจ้างพนักงานขายซึ่งจะเป็นสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น ค่าบรรจุภัณฑ์ใส่สินค้า เป็นต้น

ผลการวิจัยด้านผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร สามารถจำแนกได้เป็น ยอดขาย ปริมาณการขาย และผลตอบแทนจากการขาย โดยยอดขายจากการจำหน่ายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 27,500 บาท โดยผ้าถุงจำหน่ายได้ 25 ผืน เป็นเงิน 21,250 บาท ผ้าขาวม้าจำหน่ายได้ 10 ผืน เป็นเงิน 2,000 บาท และผ้าพื้น จำหน่ายได้ 17 เมตร เป็นเงิน 4,250 บาท ปริมาณการขายเป็นเมตรโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ได้แก่ ผ้าถุง ผ้าขาวม้า และผ้าพื้น รวมแล้วในแต่ละเดือน จำหน่ายโดยเฉลี่ย เท่ากับ 137 เมตร ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ยอดขายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 27,500 บาทต่อเดือน โดยมีต้นทุนรวม เท่ากับ 22,122.375 บาทต่อเดือน มีกำไร เท่ากับ 5,377.625 บาทต่อเดือน

ผลการวิจัยด้านการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า การจำหน่ายผ้าทอครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร มีอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) คิดเป็นร้อยละ 19.56 หมายความว่า ถ้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำหน่ายผ้าทอคราม 100 บาท จะมีกำไร 19.56 บาท อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI) ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร พบว่า มีค่าเท่ากับร้อยละ 5.34 หมายความว่า จากเงินลงทุน 100 บาท สามารถบริหารให้เกิดผลตอบแทนได้เท่ากับ 5.34 บาท มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) เท่ากับ 1,255,290.48 บาท แสดงให้เห็นว่า การคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ใช้อัตราคิดลดร้อยละ 6 คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสิน ประเภทเงินกู้สินเชื่อองค์กรชุมชน สามารถคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิจากการดำเนินงาน เท่ากับ 1,355,975.48 บาท มูลค่าปัจจุบันสุทธิ มีจำนวน 1,255,290.48 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดสุทธิ เมื่อคำนึงถึงมูลค่าของเงินตามระยะเวลาแล้วมากกว่าเงินลงทุนเริ่มแรก สำหรับอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) เท่ากับร้อยละ 46.96

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ทอผ้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเป็นผู้สูงอายุ ซึ่งมีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการทอผ้าไม่ต่ำกว่า 10 ปี สอดคล้องกับ ชนิดาภา มาตราข และรุ่งนภา กิตติลาภ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ “ลายฟองน้ำ หัวฝาย” ตำบลปอแดง อำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า ผู้ทอผ้าในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ทอผ้าไหม จำนวน 1 คน ได้รับ การถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษ และมีประสบการณ์ในการทอผ้าตั้งแต่อยู่ในช่วงอายุ 20-29 ปี

การศึกษาด้านต้นทุนจากการทอผ้าย้อมครามของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนครนั้น ต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าแรงงานในการทอ โดยมีค่าจ้างเท่ากับ 7,500 บาทต่อเดือน และมีต้นทุนค่าแรงงานโดยเฉลี่ยต่อเมตร เท่ากับ 68 บาท ซึ่งสอดคล้องกับนภลัย บุญทิม (2561) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนส่วนใหญ่เกิดจากค่าแรงงานในการทอผ้า โดยเฉพาะขึ้นไหมค่าแรงในการทอจะสูงที่สุดเนื่องจากทอยากกว่าด้ายประดิษฐ์ ทั้งนี้เนื่องจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือเป็นการอาศัยฝีมือและประสบการณ์ คุณค่าของผลิตภัณฑ์จึงอยู่ที่ค่าแรงงาน

การศึกษาด้านผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร พบว่า มียอดขายจากการจำหน่ายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 27,500 บาท โดยผ้าถุงจำหน่ายได้ 25 ผืน เป็นเงิน 21,250 บาท ผ้าขาวม้า จำหน่ายได้ 10 ผืน เป็นเงิน 2,000 บาท และผ้าพื้น จำหน่ายได้ 17 เมตร เป็นเงิน 4,250 บาท ปริมาณการขายเป็นเมตรโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ได้แก่ ผ้าถุง ผ้าขาวม้า และผ้าพื้น รวมแล้วในแต่ละเดือน จำหน่ายโดยเฉลี่ย เท่ากับ 137 เมตร ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ยอดขายผ้าทอครามโดยเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 27,500 บาท ต่อเดือน โดยมีต้นทุนรวม เท่ากับ 22,122.375 บาทต่อเดือน มีกำไรเท่ากับ 5,377.625 บาทต่อเดือน ซึ่งผลตอบแทนที่ได้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการประกอบธุรกิจ โดยผู้ประกอบการมีความต้องการที่จะได้รับผลตอบแทนตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้สอดคล้องกับ วรารักษ์ นาคใหม่ และคณะ (2565) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากผ้าทอของกลุ่มทอผ้าหนองลิง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีรายได้จากการขายผ้าคลุมไหล่ (สีธรรมชาติ) เฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 900 บาท ต้นทุนขาย/ต้นทุนการผลิต 574.96 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ย 261.97 บาท รายได้จากการขายผ้ามัดหมี่เฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 700 บาท ต้นทุนขาย/ต้นทุนการผลิต 400.96 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ย 235.97 บาท รายได้จากการขายผ้าสไบเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 1,500 บาท ต้นทุนขาย/ต้นทุนการผลิต 877.96 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ย 558.97 บาท รายได้จากการขายผ้าปักลายทราวดี (สีธรรมชาติ) เฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 2,500 บาท ต้นทุนขาย/ต้นทุนการผลิต 1,561.46 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ย 875.47 บาท รายได้จากการขายผ้าปักลายดอกมะเขือ (สีธรรมชาติ) เฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 2,000 บาท ต้นทุนขาย/ต้นทุนการผลิต 1,561.46 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ย 375.47 บาท ผู้ประกอบการจะพยายามทำให้ยอดขายของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ประกอบกับการพยายามที่จะลดต้นทุนต่างๆ ให้น้อยลง อันจะส่งผลให้ผลตอบแทนที่จะได้รับเพิ่มขึ้น ซึ่งผลตอบแทนที่ได้จะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจว่ามีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่นั่นเอง

การศึกษาด้านการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร พบว่ามีการใช้เงินลงทุนโดยเฉลี่ย 100,685 บาท โดยมีกระแสเงินสดสุทธิแต่ละเดือนเท่ากับ 26,827.625 บาท มีอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) คิดเป็นร้อยละ 19.56 แสดงให้เห็นว่า การทอผ้าย้อมครามมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนของผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ วีรนนท์ พาวดี (2558) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า อัตรากำไรสุทธิ เท่ากับร้อยละ 11.98 กลุ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ถือเป็นธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไร เนื่องจาก มีจำนวนเงินลงทุนไม่สูงมากนัก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินจากการทอผ้าย้อมครามของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสกลนคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ต้นทุนส่วนใหญ่ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามในจังหวัดสกลนคร จะเป็นค่าแรงงานในการทอทอผ้าย้อมคราม ดังนั้น หากกลุ่มมีความต้องการที่จะลดต้นทุน ผู้ประกอบการจึงควรพิจารณาถึงต้นทุนค่าแรงงานเป็นลำดับแรก

1.2 วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้มีการคิดค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้ามาคำนวณเป็นต้นทุน จึงทำให้ไม่ทราบต้นทุนและผลกำไรที่แท้จริง ส่งผลให้กำไรที่กลุ่มวิสาหกิจคำนวณได้ไม่สะท้อนตามความเป็นจริง อีกทั้งควรมีการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน การบันทึกบัญชี และการประชุมสมาชิกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินงานให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ทางการเงินและการทำบัญชี เพื่อส่งเสริมการให้ความรู้กับผู้ประกอบการ รวมถึงควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กลุ่มสามารถกำหนดราคาขายเพื่อให้สามารถแข่งขันในท้องตลาดได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าย้อมครามในหลายๆ พื้นที่เพื่อนำผลจากการศึกษา มาเปรียบเทียบกับการศึกษาในครั้งนี้

2.2 ควรศึกษาผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุม เพื่อทราบถึงปัญหาและแนวทางในการที่จะพัฒนาต่อไป

2.3 ควรทำการศึกษาในจังหวัดอื่นๆ เพื่อทราบถึงปัญหาและแนวทางในการที่จะพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560). สรุปจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่อนุมัติการจดทะเบียน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560. กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร. Retrieved on

November 18, 2019. [https://www.m-](https://www.m-society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/20196/20976)

[society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/20196/20976](https://www.m-society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/20196/20976)

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562). รายงานแสดงสถิติเปรียบเทียบจำนวนและสมาชิก วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ ระหว่างปี 2560 ถึงปี 2562. Retrieved on December 22, 2019.

[http://smce.doae.go.th/smce1/report/report_smce13.php?typeSmce=&levelSearch=1®i](http://smce.doae.go.th/smce1/report/report_smce13.php?typeSmce=&levelSearch=1®ion=&province=&hur=&yy=2560)

อภัยภูธร, อภิรัตน์, จริญญา สันติธินาววัฒน์, น้าอ้อย จันทะนาม, แพรวิภา นิลแก้ว, และสุภาภรณ์ แสนทนต์. (2560). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ดินแดง ตำบลนาโพธิ์อำเภอนาโพธิ์

จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนา, 12(2), 116-124.

- โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าสกจนคร. (2555). จิตวิญญาณแห่งผืนผ้า คุณค่าแห่งภูมิปัญญาผ้าย้อมคราม สกจนคร. (รายงานผลการวิจัย). สกจนคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกจนคร.
- ฉัตรชนก จรัสวิญญู และปานิสรา จรัสวิญญู. (2563). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 12(13), 93-106.
- เฉลิมขวัญ คุรทบุญยงค์. (2554). *การบัญชีเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชนิดาภา มาตรา และรุ่งนภา กิตติลาภ. (2559). การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ “ลาย ฟองน้ำหัวฝาย” ตำบลปอแดง อำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม*, 3(2), 209-222.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2557). *ผ้าย้อมสีธรรมชาติอีสานสร้างชื่อ จ่อลุยตลาดโลกโกยเงินเข้าไทย*. Retrieved July 21, 2020: <https://www.thairath.co.th/content/412277>.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกจนคร และอุทิศ สังขรัตน์. (2556). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา*. (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นภาลักษณ์ บุญทิม. (2561). *ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าทอพื้นเมืองในจังหวัดเพชรบูรณ์*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2561.
- บุญยิ่ง คงอาชาภัทร. (2562). *5 รหัสลับ สร้างแบรนด์ให้ปัง ตอบโจทย์ให้ผู้ประกอบการไทย-ท้องถิ่น*. Retrieved on July 18, 2020. https://www.sentangsedtee.com/todaynews/article_124975.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2562). *ทิศทางของขวัญ ต้อนรับปีใหม่ โอท็อปมาแรง รับกระแสซื้อช่วยชาติ*. Retrieved July 18, 2020. <https://mgronline.com/smes/detail/9610000127734>.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2554). *การวิเคราะห์งบการเงิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรภรณ์ นาคใหม่, สุภานันต์ จันทร์ตรี, จิตติธนา ไตรสิทธิ์ และชาญชัย ชูทุ่งยอ. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุนและ ผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าทอของกลุ่มทอผ้าบ้านหนองลิง จังหวัดสุพรรณบุรี. *รายงานสืบเนื่องจากการ ประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, 12 พฤษภาคม 2565 (น. 2682-2691)*. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วีรนนท์ พาวดี. (2558). *ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สยามสปอร์ต. (2561). *คิงเพาเวอร์ พาผ้าครามโกอินเตอร์ ผ่านสินค้าที่ระลึกเลสเตอร์ซิตี กับ ‘INDIGO II’*. Retrieved July 21, 2020: <https://www.siamsport.co.th/newspr/view/97558>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2559). *แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี
- อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์. (2562). *การบัญชีต้นทุน*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

